

Samen sterker: dag met de rasorganisaties

Op zaterdag 26 november 2016 had de SZH vertegenwoordigers van alle organisaties van zeldzame rassen uitgenodigd voor een overleg. Hoe kunnen we meer samenwerken? Bijna vijftig mensen van organisaties binnen vrijwel alle diersoorten kwamen daarvoor naar Bilthoven.

De aanleiding van deze bijeenkomst was de bezorgdheid over de toekomst van de zeldzame rassen. Vergrijzing, ingewikkelde regelgeving en steeds minder financiële middelen maken het behoud en benutten van het levend erfgoed steeds moeilijker. SZH-voorzitter Geert Boink lichtte dit nader toe. Uit onderzoek blijkt (ook zichtbaar op deze dag) dat de houders en fokkers van zeldzame rassen een vergrijzende groep is. De regelgeving wordt voor het kleinschalig houden van dieren een steeds groter obstakel en subsidies voor het levend in stand houden van genetische bronnen zijn uit. Aanvankelijk kreeg

Doel van de dag

- Kennismaking met elkaar en met SZH
 - Duidelijkheid over wat onze gemeenschappelijke doelen zijn
 - Hoe we deze doelen samen kunnen bereiken
- Actieplan met vervolgspraken

de SZH nog een redelijk bedrag om de rasorganisaties te ondersteunen. Maar nu is dat aanzienlijk minder en laat de overheid het vinden van aanvullende middelen aan de maatschappij over, zoals het bedrijfsleven en 'erfgoed minnende' organisaties. Hoe vinden we een weg in deze situatie?

Promoten van levend erfgoed

Nonja Remijn (Projectbureau SZH) liet vervolgens zien hoe de SZH aandacht vraagt voor zeldzame rassen. ZeldzaamLEKKER en het concept van de Heideboerderij (een oude manier van multifunctioneel boeren met oorspronkelijke rassen) zijn daar voorbeelden van. Ook werkt de SZH samen aan de nieuwe film 'De wilde boerderij' van de makers van 'De nieuwe wildernis' en 'Holland – Natuur in de Delta'. Om zo meer bekendheid te geven aan ons levende erfgoed bij jong en oud.

Te veel versnippering

De overheid heeft na het positieve rapport van Bureau Bartels over het werk van de SZH, een eenmalig bedrag gegeven om deskundige hulp te zoeken bij het maken van de overgang 'leven van subsidie' naar leven van sponsoring en fondsen. Mathee

Kamp van bureau IMAGRO begeleidde ons op de bijeenkomst om een antwoord te vinden op de vragen 'waarom', 'wat' en 'hoe'.

Na een korte voorstelronde werd in de eerste brainstormronde gewerkt aan kansen in de samenwerking tussen de rasorganisaties en de SZH. Een belangrijke conclusie was dat er te veel versnippering is. De rasorganisaties onderling voelen zich niet genoeg met elkaar verbonden en benutten elkaar te weinig. Door krachten te bundelen (ook financieel) kan men meer bereiken. De SZH zou daarin als een centrale uitvoerende organisatie kunnen dienen. Als voorbeeld om de SZH voor die taak financieel te ondersteunen, werd geopperd dat alle rasverenigingen hun leden zouden kunnen aanmoedigen donateur van de SZH te worden. Voorzichtige schattingen geven aan, dat de rasverenigingen samen zeker zo'n 10.000 leden hebben, terwijl de SZH nu ongeveer 1.250 donateurs heeft.

Krachten bundelen

De meeste groepen vonden dat krachten gebundeld kunnen worden op de volgende vlakken.

- a) Het centraliseren van kennis over markten van producten en inventarisatie van (kleine) slachterijen, waar je met je hobbydieren terecht kunt. Wanneer kennis gebundeld beschikbaar wordt gemaakt, kunnen veehouders elkaar helpen.

- b) Lobby bij natuurorganisaties om voor begrazing van natuurgebieden juist de oorspronkelijke Nederlandse rassen in te zetten.
- c) Lobby bij de overheid om in het Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid de financiële mogelijkheden voor het behoud van genetische diversiteit beter te benutten.
- d) Hulp bij het vinden van de weg in regelgeving met betrekking tot fokkerij, huisvesting, vervoer en ziektes. De SZH kan de informatie 'vertalen' voor de toch vaak kleinschalige houderij en lobbyen bij de overheid voor maatwerk in de regelgeving.

Verwachting

In de brainstorm na de lunch was de vraag: wat zou men dan van de SZH verwachten en hoe kan dat vorm gegeven worden?

Het in kaart brengen van knelpunten en wat je wilt bereiken zijn belangrijk. Ook het vinden van nieuwe fokkers. De SZH hoeft niet alle expertise zelf te hebben, maar kan het samen met de expertise binnen de rasorganisaties oppakken of expertise inhuren. Ook is voor optimaal lobbywerk samenwerking tussen de SZH en organisaties van levend erfgoed enerzijds en de commerciële fokkerij anderzijds nodig.

Aanwas van fokkers

Hoe je voor nieuwe fokkers zorgt vraagt om een tweesporenbeleid. Richt je enerzijds op mensen van boven de vijftig jaar omdat zij daar de tijd en het geld voor hebben. Vervolgens koppel je een nieuwe

De diverse SZH rassen

fokker aan een ervaren fokker die als een soort mentor functioneert. Maar informatie meer anderzijds jongeren zodat zij geïnteresseerd raken, waarbij het de taak is van de SZH in zijn algemeen jeugd te betrekken bij levend erfgoed maar de organisaties moeten zelf jongeren wegwijs maken. Het helpt als rasorganisaties en SZH elkaar promoten op evenementen en naar elkaar verwijzen op websites.

Waarom levend erfgoed behouden

Alle groepen waren van mening dat in de communicatie meer nadruk gelegd moet worden op het 'waarom'. Waarom is het in

stand houden van oude rassen belangrijk? Waarom kiezen houders voor een oud ras? Dit geeft meer duidelijkheid voor zowel houders en rasorganisaties als voor gewone burgers. Een aanduiding als 'basisras' lijkt voor dit doel meer geschikt dan het begrip 'zeldzaam ras'. De dag leverde veel goede ideeën op die helpen bij het aanbrengen van focus in de SZH-activiteiten. Daarnaast was gedachtewisseling tussen houders van verschillende diersoorten inspirerend en voor herhaling vatbaar, want de houders van verschillende diersoorten hebben elkaar veel te bieden. De SZH kan daarin faciliteren. ●